



**GLAVNA SLUŽBA  
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA  
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska  
78000 Banja Luka  
Vladike Platona bb  
Tel: +387(0)51/493-555  
Faks: +387(0)51/493-556  
e-mail: [revizija@gsr-rs.org](mailto:revizija@gsr-rs.org)

---

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji  
Javne zdravstvene ustanove  
Dom zdravlja „Dr Zoran Mitrović“ Rogatica  
za period 01.01-31.12.2021. godine**

**Broj: RV075-22**

**Banja Luka, 28.11.2022. godine**



## SADRŽAJ

<b>I</b>	<b>IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....</b>	<b>3</b>
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja .....	3
<b>II</b>	<b>IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....</b>	<b>6</b>
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	6
<b>III</b>	<b>REZIME DATIH PREPORUKA.....</b>	<b>8</b>
<b>IV</b>	<b>KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....</b>	<b>10</b>
<b>V</b>	<b>IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI) .....</b>	<b>11</b>
	1. Uvod .....	11
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja .....	11
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola .....	11
	4. Nabavke .....	14
	5. Priprema i donošenje plana poslovanja i finansijskog plana.....	15
	6. Finansijski izvještaji.....	16
	6.1. Bilans uspjeha .....	16
	6.1.1. Prihodi.....	16
	6.1.2. Rashodi .....	18
	6.1.3. Finansijski rezultat.....	20
	6.2. Bilans stanja .....	20
	6.2.1. Aktiva.....	20
	6.2.2. Pasiva.....	22
	6.2.3. Vanbilansna evidencija.....	24
	6.3. Bilans tokova gotovine.....	25
	6.4. Vremenska neograničenost poslovanja.....	25
	6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze .....	25
	6.6. Napomene uz finansijske izvještaje .....	25



## I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

### Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

#### ***Mišljenje sa rezervom***

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Dr Zoran Mitrović“ Rogatica koji obuhvataju: Bilans stanja – Izvještaj o finansijskom položaju sa stanjem na dan 31. decembar 2021. godine; Bilans uspjeha – Izvještaj o ukupnom rezultatu u periodu i Bilans tokova gotovine – Izvještaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, finansijski izvještaji Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Dr Zoran Mitrović“ Rogatica, istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2021. godine, finansijsku uspješnost, tokove gotovine i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

#### ***Osnov za mišljenje sa rezervom***

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200 -2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 - Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše revizijsko mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora.

#### ***Kao što je navedeno pod tačkom 3. izvještaja:***

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2021. godine nije organizovan i izvršen u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, jer nije izvršeno utvrđivanje fizičkih i vrijednosnih odstupanja između knjigovodstvenog i stvarnog stanja, predmet popisa nije bilo zemljište, dati avansi, aktivna i pasivna vremenska razgraničenja, a sumnjiva i sporna potraživanja nisu popisana analitički po dužnicima, te izvještaji popisnih komisija ne sadrže uporedne podatke stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza.

#### ***Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.1. izvještaja:***

Potcijenjeni su prihodi po osnovu donacija i dobitak tekuće godine najmanje za iznos od 16.925 KM, razgraničeni prihodi najmanje za iznos od 115.308 KM i rezultat ranijih godina za iznos od 2.267 KM, a precijenjena pozicija ostalog državnog kapitala najmanje za iznos 134.500 KM, jer primljene donacije nisu priznate u skladu sa članom 28. stav (8), članom 37. stav (5) i članom 53. stav (4) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike i zahtjevima MRS 20 - Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći (paragraf 12).

Precijenjeni su ostali prihodi po osnovu smanjenja obaveza, a potcijenjen rezultat ranijih godina za iznos od 16.115 KM, jer priznavanje prihoda u bilansu uspjeha po osnovu ispravke greške iz ranijeg perioda nije izvršeno u skladu sa zahtjevima MRS 8 –

Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške (paragraf 5, 41, 42 i 46).

*Kao što je navedeno pod tačkom 6.2.1. izvještaja:*

Više su iskazani građevinski objekti, a manje investiciona imovina za iznos od 86.088 KM, jer poslovni prostor koji je dat u zakup nije klasifikovan u skladu sa članom 4. stav (10) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike i zahtjevima MRS 40 - Investicione nekretnine (paragrafi 5 i 16) kojima je propisano da se investicione nekretnine priznaju kada ih vlasnik drži u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnine.

*Kao što je navedeno pod tačkom 6.3. izvještaja:*

Bilans tokova gotovine nije sačinjen u skladu sa zahtjevima MRS 7 - Izvještaj o tokovima gotovine (paragraf 14, 16 i 17), kao i članom 14. stav (4) i članom 17. stav (3) Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike, jer nisu iskazani odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja u iznosu od 8.004 KM i odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja u iznosu od 15.373 KM.

*Kao što je navedeno pod tačkama 6.4. i 6.6. izvještaja:*

U Napomenama uz finansijske izvještaje nisu objelodanjene informacije u vezi stalnosti poslovanja, što nije u skladu sa zahtjevima MRS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja (paragraf 25).

Napomene uz finansijske izvještaje po sadržaju, strukturi i sistematičnosti ne sadrže dodatne informacije i objelodanjivanja u skladu sa zahtjevima MRS 1 - Presentacija finansijskih izvještaja i ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

### **Skretanje pažnje**

*Ne izražavajući dalje rezervu na dato mišljenje skrećemo pažnju na navedeno pod tačkom 5. izvještaja:*

Osnovni okvir za sačinjavanje Finansijskog plana Doma zdravlja predstavlja Ugovor zaključen na godišnjem nivou, između Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske i Doma zdravlja, kojim su regulisana međusobna prava i obaveze u pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite i drugih zdravstvenih usluga. Planirana ugovorena vrijednost zdravstvenih usluga koja se priznaje Domu zdravlja, značajno je manja od vrijednosti usluga koje pruža Dom zdravlja, a Finansijski plan baziran na navedenim modelima planiranja, obračuna i odobravanja sredstava ne predstavlja usaglašen okvir za ostvarenje planiranih ciljeva. Navedena činjenica u najvećoj mjeri generiše ostvarene i iskazane rashode, te rezultat tekućeg perioda.

### **Ključna pitanja revizije**

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja po našem profesionalnom mišljenju, su bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2021. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja Osnov za mišljenje sa rezervom nema drugih pitanja koja treba objaviti u izvještaju o reviziji.

### **Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje**

Direktor Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Dr Zoran Mitrović“ Rogatica je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su

relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

### **Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja**

Naš cilj je da steknemo razumno uvjeravanje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjeravanje predstavlja visok nivo uvjeravanja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola, koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 28.11.2022. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

## II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

### Izvještaj o reviziji usklađenosti

#### ***Mišljenje sa rezervom***

Uz reviziju finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Dr Zoran Mitrović“ Rogatica za 2021. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Dr Zoran Mitrović“ Rogatica za 2021. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

#### ***Osnov za mišljenje sa rezervom***

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

*Kao što je navedeno pod tačkom 3. izvještaja:*

U Javnoj zdravstvenoj ustanovi Dom zdravlja „Dr Zoran Mitrović“ Rogatica u toku 2021. godine radni odnos na neodređeno vrijeme su zasnovala dva izvršioca i šest izvršilaca na određeno vrijeme, a za njihovo zapošljavanje nije pribavljena saglasnost nadležnog Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske, shodno Zaključku Vlade Republike Srpske o ograničavanju zapošljavanja u javnim zdravstvenim ustanovama i fondovima u Republici Srpskoj od 28.01.2015. godine.

U 2021. godini na snazi je bilo devet ugovora o djelu koji su zaključeni za poslove koji predstavljaju redovnu djelatnost, a osam ugovora je zaključeno u ranijem periodu (pojedini 2016. i 2017. godine) bez definisanja perioda trajanja, što nije u skladu sa članom 205. Zakona o radu.

Pri obračunu ličnih primanja, za neke od zaposlenih, plate su uvećane po osnovu stimulacija u iznosima iznad 20% i po osnovu rada subotom, što nije u skladu sa članom 16a. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva i članom 32. Zakonom o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske.

Takođe, direktoru Doma zdravlja plata je uvećana za 10% na osnovnu platu po osnovu složenosti poslova (po odlucu Upravnog odbora iz 2017. godine) i za devet mjeseci u različitim iznosima (po odluci direktora), što nije u skladu sa članom 9. stav (2) tačka 4. istog zakona.

*Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.1. izvještaja:*

Poslovni prostor apoteke je izdat u zakup po cijeni koja nije tržišna, jer je ugovor zaključen bez raspisivanja javnog konkursa i provođenja postupka javnog nadmetanja (licitacije), što nije u skladu sa članom 348. Zakona o stvarnim pravima.

*Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2. izvještaja:*



Na iznos obračunate jubilarne nagrade, kao i oporezivi dio obračunatih otpremnina za odlazak u penziju i naknada za rođenje djeteta, nisu obračunati porez i doprinosi, što nije u skladu sa članom 3. Zakona o porezu na dohodak i članom 10. Zakona o doprinosima.

***Odgovornost rukovodstva za usklađenost***

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je takođe odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

***Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti***

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Dr Zoran Mitrović“ Rogatica obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Dr Zoran Mitrović“ Rogatica.

Banja Luka, 28.11.2022. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

### III REZIME DATIH PREPORUKA

#### Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se:

- 1) postupci i procedure popisa imovine i obaveza, utvrđivanje stvarnog i iskazivanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja imovine i obaveza, te izvještavanje o popisu vrši u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;
- 2) u Bilansu stanja pozicije računa i grupe računa po osnovu tekućih sredstava prezentuju u skladu sa članom 6. Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, koji je u primjeni od 01.07.2022. godine;
- 3) kod evidentiranja poslovnih promjena primijeni pravilna klasifikacija konta u skladu sa Kontnim okvirom propisanim Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, koji je u primjeni od 01.01.2022. godine;
- 4) izvrši sveobuhvatna analiza stalnih sredstava i identifikuju pojedinačna sredstva, te ista priznaju i vrednuju prema zahtjevima MRS JS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema i drugim relevantnim računovodstvenim standardima i propisima, te knjigovodstvena evidencija ažurira sa stvarnim stanjem;
- 5) preduzmu zakonske mjere naplate koje će isključiti mogućnost zastare potraživanja, izvrši analiza sumnjivih i spornih potraživanja u pogledu njihove naplativosti, izvještaj o nenaplativim potraživanjima prezentuje Upravnom odboru, koji je shodno članu 32. tačka 4. Statuta Doma zdravlja nadležan da donese odgovarajuće odluke o daljem postupanju prema zahtjevima MSFI 9 - Finansijski instrumenti (paragraf 3.2.3.);
- 6) kapital upisan u sudski registar i iskazan u poslovnim evidencijama međusobno usaglase;
- 7) dugoročne obaveze koje na plaćanje dopijevaju u narednoj godini klasifikuju kao kratkoročne obaveze u skladu sa članom 33. stav (13) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, koji je u primjeni od 01.01.2022. godine, kao i zahtjevima MRS 1 - Presentacija finansijskih izvještaja (paragraf 60 i 61), a unaprijed naplaćeni prihodi razgraničavaju i klasifikuju u skladu sa članom 32. stav (8. i 10.) navedenog pravilnika;
- 8) u Bilansu tokova gotovine, odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja prezentuju u skladu sa članom 14. stav (3), a odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja u skladu sa članom 17. stav (3) Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, koji je u primjeni od 01.07.2022. godine i zahtjevima MRS 7 - Izvještaj o tokovima gotovine i odredbama (paragraf 14, 16 i 17);
- 9) vrši procjena stalnosti poslovanja i informacije objelodane u Napomenama uz finansijske izvještaje u skladu sa zahtjevima MRS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja (paragraf 25);
- 10) u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju informacije prema zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

## Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se:

- 1) uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole u smislu da se izvrši popis poslovnih procesa koji se provode u Domu zdravlja, identifikuju i procijene rizici, uspostavi knjiga poslovnih procesa, definišu kontrolne aktivnosti i druge aktivnosti koje su propisane odredbama navedenih propisa;
- 2) zapošljavanje vrši na sistematizovana radna mjesta u skladu sa članom 26. i 39. Zakona o radu i pribavljenu saglasnost Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske;
- 3) plate zaposlenim licima utvrđuju u skladu sa članom 9. stav (2) tačka 4. (za direktora), članom 32. (za rad duži od punog radnog vremena), članom 29. i 31. (za obračun naknade za pripravnost i dežurstvo) Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske, koji je u primjeni od 01.08.2022. godine, a sva uvećanja plate vrše u skladu sa članom 21. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva, koji je u primjeni od 25.01.2022. godine;
- 4) ugovori o djelu zaključuju za poslove koji ne spadaju u djelatnost Doma zdravlja u skladu sa članom 205. Zakona o radu;
- 5) donese Pravilnik o računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama, shodno članu 7. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske;
- 6) nabavke roba i usluga koje se provode po postupku konkurentskog zahtjeva vrše u skladu sa članom 88. Zakona o javnim nabavkama;
- 7) izdavanje nepokretnosti vrši u skladu sa članom 348. Zakona o stvarnim pravima;
- 8) obračun poreza i doprinosa na oporezive naknade vrši u skladu sa članom 3. i 8. Zakona o porezu na dohodak i članom 10. Zakona o doprinosima.

#### IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o zdravstvenoj zaštiti član 36., 43., 45., 55., 73. do 80.;
- Zakon o sistemu javnih službi član 16. do 21.;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o radu član 26., 33., 35., 39. i 205.;
- Zakon o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske;
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti zdravstva;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o porezu na dohodak, glava I-IV, VI, X, XII i XIII;
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju invalida član 26. i 27.;
- Zakon o stvarnim pravima, član 22. i 348.;
- Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- Uputstvo o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole;
- Pravilnik o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole;
- Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske;
- Odluka o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj;
- Uredba o kancelarijskom poslovanju, član 4., 8. i 10.;
- Statut JZU Dom zdravlja „Dr Zoran Mitrović“.

## V **IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)**

### 1. **Uvod**

Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja „Dr Zoran Mitrović“ Rogatica (u daljem tekstu: Dom zdravlja) obavlja djelatnost primarne zdravstvene zaštite po modelu porodične medicine. Osnivač Doma zdravlja je Skupština opštine Rogatica, a svojstvo pravnog lica je stekao upisom u sudski registar Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu.

Obavljanje djelatnosti, organizacija rada i druga značajna pitanja vezano za rad Doma zdravlja su propisana Zakonom o zdravstvenoj zaštiti Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 106/09 i 44/15) i Zakonom o sistemu javnih službi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 68/07, 109/12 i 44/16). Shodno članu 55. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članu 15. Statuta, Dom zdravlja obezbjeđuje i organizuje porodičnu medicinu, poslove imunizacije, higijensko-epidemiološke poslove, poslove u oblasti laboratorijske dijagnostike, rendgenske i ultrazvučne dijagnostike, hitnu medicinsku pomoć i sanitetski prevoz, preventivnu, dječiju i opštu stomatologiju, specijalističke konsultacije iz pedijatrije i ginekologije, snabdijevanje lijekovima i medicinskim sredstvima. Dom zdravlja je stekao status sertifikovane ustanove, ispunjavanjem propisanih standarda sigurnosti u procesu pružanja zdravstvene zaštite koji su zadati od strane Agencije za sertifikaciju, akreditaciju i unapređenje kvaliteta zdravstvene zaštite.

Finansira se iz sredstava Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske (u daljem tekstu: Fond), budžeta osnivača (Opštine Rogatica), naplate usluga od korisnika zdravstvene zaštite, donacija i drugih izvora finansiranja. Finansijske transakcije obavlja preko vlastitog bankovnog računa, otvorenog kod poslovne banke.

Na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji Doma zdravlja za period 01.01-31.12.2021. godine nije bilo primjedbi.

**Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italic slovima.**

### 2. **Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja**

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske prvi put je angažovana na provođenju finansijske revizije Doma zdravlja.

### 3. **Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola**

Statutom Doma zdravlja bliže je propisana djelatnost, nadležnost organa, unutrašnja organizacija, upravljanje, poslovanje, uslovi za imenovanje i razrješenje direktora i upravnog odbora, kao i druga pitanja značajna za rad ustanove.

Organi upravljanja i rukovođenja Domom zdravlja su upravni odbor (od tri člana) i direktor, koje imenuje i razrješava osnivač - Skupština opštine Rogatica nakon provedenog postupka javne konkurencije, na period od četiri godine, kako je propisano članom 16. i 18. Zakona o sistemu javnih službi.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Domu zdravlja, sistematizovano je 38 radnih mjesta za 77 izvršilaca, a na dan 31.12.2021. godine u radnom odnosu je bio 51 izvršilac, od čega jedno imenovano lice (direktor), 45 izvršilaca na neodređeno vrijeme i pet na određeno vrijeme. Na navedeni pravilnik nije pribavljena saglasnost načelnika Opštine Rogatica, shodno članu 19. stav (3) Zakona o sistemu javnih službi.

U toku 2021. godine radni odnos na neodređeno vrijeme su zasnovala dva izvršioca (koji su već bili u radnom odnosu na određeno vrijeme) i šest izvršilaca na određeno. Jedan izvršilac je bio angažovan na određeno vrijeme na nepopunjeno sistematizovano radno

mjesto na period duži od 24 mjeseca, što nije u skladu sa članom 39. stav (2) Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 1/16, 66/18), kojim je propisano da ugovor o radu na određeno vrijeme ne može biti duži od 24 mjeseca. Za novo zapošljavanje i produženje ugovora o radu nije pribavljena saglasnost nadležnog Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite, shodno Zaključku Vlade Republike Srpske o ograničavanju zapošljavanja u javnim zdravstvenim ustanovama i fondovima u Republici Srpskoj od 28.01.2015. godine.

Revizijom je utvrđeno da obračun plata i naknada nije izvršen u skladu sa Zakonom o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske – u daljem tekstu Zakon („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 66/18 i 49/21) i Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u oblasti zdravstva ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 72/16, 111/16 i 19/19), jer su uvećanja plate pojedinim zaposlenim izvršena po različitim osnovama, a nepravilnosti se odnose na sljedeće:

- po odlukama direktora uvećavane su plate po osnovu stimulacija u različitim iznosima, a pojedinim i u iznosima iznad 20%, što nije u skladu sa članom 16a Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva kojim je propisano da poslodavac može radniku uvećati platu po osnovu posebnih rezultata rada do 20% u mjesecu u kojem je te rezultate ostvario. U odlukama nije navedeno koji su posebni rezultati ostvareni a nije propisano ni drugim internim aktom šta predstavlja posebne rezultate u radu i na koji način se može ostvariti uvećanje plate po navedenom osnovu;
- direktoru Doma zdravlja plata je uvećana za 10% na osnovnu platu po osnovu složenosti poslova (po odluci Upravnog odbora iz 2017. godine) i za devet mjeseci u različitim iznosima (po odluci direktora), što nije u skladu sa članom 9. stav (2) tačka 4. Zakona, kojim je propisano da se direktoru doma zdravlja plata utvrđuje prema platnom koeficijentu, a dodatna uvećanja po navedenom osnovu nisu propisana;
- uvećanja plate su izvršena i po osnovu rada subotom i dodatnih poslova (koja nisu propisana Zakonom i Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u oblasti zdravstva). Članom 32. Zakona je propisano da zaposleni koji po nalogu rukovodioca rade duže od punog radnog vremena, za svaki sat prekovremenog radnog vremena imaju pravo na jedan sat kompenzirajućeg radnog vremena, koje se preračunava u slobodne dane i sate;
- obračun naknada za dežurstvo i pripravnost je izvršen primjenom procenta uvećanja na ukupan iznos plate sa minulim radom, što nije u skladu sa članom 29. i 31. Zakona kojim je propisano da se naknada za pripravnost i dežurstvo utvrđuje primjenom procenta uvećanja na osnovnu platu.

Dom zdravlja nije sačinio Godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2021. godinu, što je propisano Pravilnikom o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 1/22), jer nisu preduzete aktivnosti u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 91/16) i Uputstvu o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/17). Pored ostalog, nije izvršena samoprocjena pet elemenata sistema finansijskog upravljanja i kontrole primjenom COSO modela utvrđenih članom 6. navedenog zakona, izvršen popis i opis poslovnih procesa koji se provode u Domu zdravlja, uspostavljena knjiga poslovnih procesa, identifikovani i procijenjeni rizici (tačka 22. navedenog uputstva), kao ni druge aktivnosti zahtijevane navedenim propisima.

Kontrolne aktivnosti nisu propisane i uspostavljene, shodno članu 9. Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru, jer za veći dio poslovnih procesa koji se provode nisu donesene interne procedure (pravilnici, instrukcije, smjernice) koje u skladu sa zakonskom regulativom detaljnije uređuju njihovo provođenje, kao npr. procedura o

naplati sredstava od izvršenih usluga korisnicima zdravstvene zaštite (participacija i drugi vidovi usluga), izradi finansijskog plana i izvještaja o izvršenju plana, upravljanja većim dijelom troškova i slično.

Nije uspostavljena evidencija o korišćenju službenih vozila koja bi sadržavala informacije o praćenju potrošnje goriva (pređeni kilometri, prosječna potrošnja, normativ potrošnje) i troškovima tekućeg održavanja na mjesečnom nivou (pripadajućeg troška po vozilu), te interni kontrolni postupci nisu uspostavljeni na način da se eliminiše eventualni rizik nenamjenskog korišćenja vozila.

Nije dokumentovano da su dostavljeni ulazni računi, kontrolisani shodno članu 9. stav (3. i 5.) Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske koji propisuje sistem dvojnog potpisa, da nijedna obaveza ne može biti preuzeta ili izvršeno plaćanje bez potpisa rukovodioca subjekta i rukovodioca finansijske službe ili drugog ovlaštenog lica i prethodna kontrola pravilnosti koju sprovodi finansijski kontrolor ili drugo lice koje odredi rukovodilac. Takođe, ulaznim računima nije dodijeljen broj protokola, što je propisano članovima 4., 8. i 10. Uredbe o kancelarijskom poslovanju („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 8/20).

Ugovori o radu nisu sačinjeni u skladu sa obrascima propisanim Pravilnikom o obrascima ugovora o radu („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 77/18), jer ne sadrže propisane obavezne podatke (iznos bruto plate, plate prije oporezivanja, procenete uvećanja plate, te iznose pomoći zaposlenom po osnovu prava iz radnog odnosa).

Evidencija o prisustvu i odsustvu zaposlenih na radu nije vođena na propisanom obrascu u skladu sa Pravilnikom o vođenju evidencije o prisustvu na radu („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 40/16), jer ne sadrži podatke o vremenu provedenom na radu koji su neophodni za ispravan obračun plate i naknada (vrijeme početka i završetka rada-sat i minut, vrijeme dežurstva i pripravnosti, rada noću) shodno članu 3. i 5. pravilnika.

U 2021. godini na snazi je bilo devet ugovora o djelu koji su zaključeni za poslove koji predstavljaju redovnu djelatnost Doma zdravlja, a osam ugovora je zaključeno u ranijem periodu (pojedini 2016. i 2017. godine) bez definisanja perioda trajanja, što nije u skladu sa članom 205. Zakona o radu kojim je propisano da se ugovor o djelu može zaključiti radi obavljanja poslova koji su van djelatnosti poslodavca i koji imaju za predmet samostalno izvršenje određenog fizičkog ili intelektualnog posla.

Za obradu računovodstvenih podataka uspostavljen je softver u kojem se vode glavna knjiga i pomoćne knjige (analitičke evidencije) za osnovna sredstva, zalihe materijala, sitnog inventara, auto-guma, kao i obračun plata. Na dan bilansa glavna knjiga i pomoćne knjige osnovnih sredstava i zaliha nisu međusobno usaglašene.

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2021. godine nije organizovan i izvršen u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 45/16 i 113/21). Prije započinjanja popisa, popisne liste nisu sačinjene u dva primjerka i dostavljene na ovjeru odgovornom licu za organizaciju i pravilnost popisa, što nije u skladu sa članom 17. stav (4. i 8.) pravilnika. Provedenim popisom nisu postignuti ciljevi popisa u smislu člana 5. pravilnika, jer nije izvršeno utvrđivanje stvarnog stanja imovine i obaveza, fizičkih i vrijednosnih odstupanja između knjigovodstvenog i stvarnog stanja (revizijom je utvrđeno da postoje značajne razlike). Predmet popisa nije bilo zemljište, dati avansi, aktivna i pasivna vremenska razgraničenja, a sumnjiva i sporna potraživanja nisu popisana analitički po dužnicima. Podaci o stanju imovine i obaveza nisu preneseni sa dokumentacije koja odražava eksternu potvrdu njihovog stvarnog stanja (izvoda iz zemljišnih knjiga, konfirmacije salda potraživanja i obaveza i drugo), što nije u skladu sa članom 12. stav (2) pravilnika. Izvještaj centralne popisne komisije, kao i pojedinačnih popisnih komisija nisu sačinjeni u skladu sa članom 20. pravilnika, jer ne sadrže uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane

imovine i obaveza, podatke o stručnoj i profesionalnoj kvalifikaciji, kao i o radnom angažmanu lica angažovanih na popisu.

Odlukom Upravnog odbora o usvajanju popisa za 2021. godinu, verifikovane su vrijednosti utvrđene u izvještaju o popisu, kao i rashodovanje dijela opreme po prijedlogu komisije, koja je isknižena iz knjigovodstvene evidencije. Odluku o načinu rashodovanja neupotrebljivih sredstava u skladu sa članom 21. stav (2) tačka 3. navedenog pravilnika, Upravni odbor nije donio.

Nije donesen Pravilnik o računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama, shodno članu 7. stav (1 i 2) i stav (3) tačka 3. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 94/15 i 78/20).

Rashodi i obaveze po osnovu otpremnina, pomoći za smrt člana porodice, naknade za prevoz na posao i sa posla su iskazane u iznosu isplaćenih, a kamate utvrđene po rješenjima Poreske uprave nisu evidentirane na obračunskom osnovu prema načelu nastanka poslovnog događaja, shodno zahtjevima MRS 1- prezentacija finansijskih izvještaja (paragraf 27) kojim se nalaže da entitet treba da priprema svoje finansijske izvještaje, osim informacija o tokovima gotovine, korišćenjem obračunske osnove računovodstva (tačka 6.2.1. izvještaja).

Uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da je obezbijedio istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa važećim zakonima i propisima, što je osim u ovoj tački navedeno u većini tačaka ovog izvještaja.

**Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi, da se:**

- **uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole u smislu da se izvrši popis poslovnih procesa koji se provode u Domu zdravlja, identifikuju i procijene rizici, uspostavi knjiga poslovnih procesa, definišu kontrolne aktivnosti, kao i druge aktivnosti koje su propisane odredbama navedenih propisa;**
- **zapošljavanje vrši u skladu sa članom 26. i 39. Zakona o radu i uz saglasnost Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite;**
- **plate zaposlenim licima utvrđuju u skladu sa članom 9. stav (2) tačka 4. (za direktora), članom 32. (rad duži od punog radnog vremena), članom 29. i 31. (obračun naknade za pripravnost i dežurstvo) Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske, koji je u primjeni od 01.08.2022. godine, a sva uvećanja plate vrše u skladu sa članom 21. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva, koji je u primjeni od 25.01.2022. godine;**
- **ugovori o djelu zaključuju za poslove koji ne spadaju u djelatnost Doma zdravlja u skladu sa članom 205. Zakona o radu;**
- **postupci i procedure popisa imovine i obaveza, utvrđivanje stvarnog i iskazivanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja imovine i obaveza, te izvještavanje o popisu vrši u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;**
- **donese Pravilnik o računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama, shodno članu 7. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.**

#### **4. Nabavke**

Planom javnih nabavki za 2021. godinu planirane su nabavke roba i usluga ukupne vrijednosti od 204.290 KM bez poreza na dodatu vrijednost (u daljem tekstu: PDV).



Prema Izvještaju o provedenim postupcima javnih nabavki za 2021. godinu, dodjelom ugovora okončano je 20 postupaka ukupne vrijednosti od 86.153 KM (bez PDV-a) i to dva postupka po konkurentskom zahtjevu za dostavljanje ponuda vrijednosti od 44.831 KM (nabavka uglja i goriva za službena vozila) i 18 postupaka po direktnom sporazumu ukupne vrijednosti od 41.322 KM.

Revizijskim ispitivanjem, obuhvaćeno je 12 nabavki ugovorene vrijednosti 74.418 KM (bez PDV-a), što čini 86% od ukupne vrijednosti nabavki ugovorenih u toku revidirane godine i to oba konkurentska zahtjeva za dostavljanje ponuda (44.831 KM) i 10 postupaka provedenih putem direktnog sporazuma (29.587 KM).

Revizijom je utvrđeno, da dio ispitivanih nabavki nije proveden u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik Republike Srpske“, 38/14) i Uputstva o uspostavljanju i radu komisije za nabavke („Službeni glasnik BiH“, broj 103/14), i to:

- nabavke su pokrenute a odluke o pokretanju postupka nisu donesene shodno članu 18. stav (1) zakona;
- kod konkurentskog postupka nabavke, zahtjev za dostavljanje ponuda nije upućen na najmanje tri adrese shodno članu 88. stav (1) zakona, a izvještaji o provedenim postupcima nisu dostavljeni Agenciji za javne nabavke BiH shodno članu 75. zakona;
- Komisija za nabavke je imenovana bez zamjenskih članova i sekretara, što nije u skladu sa članom 3. uputstva, a ista nije donosila Poslovnik o radu, shodno članu 9. stav (2) navedenog uputstva.

***Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se nabavke roba i usluga koje se provode po postupku konkurentskog zahtjeva vrše u skladu sa članom 88. Zakona o javnim nabavkama.***

## **5. Priprema i donošenje plana poslovanja i finansijskog plana**

Program rada sa finansijskim planom Doma zdravlja za 2021. godinu, Upravni odbor je usvojio 18.12.2020. godine, na koji je Skupština opštine Rogatica dala saglasnost shodno članu 19. stav (3) Zakona o sistemu javnih službi.

Finansijskim planom za 2021. godinu u skladu sa sredstvima koja obezbjeđuje Fond, planirani su ukupni prihodi u iznosu od 1.533.492 KM i ukupni rashodi u iznosu od 1.531.968 KM i dobit od 1.524 KM.

Ukupni prihodi se odnose na prihode od Fonda po Ugovoru o pružanju i finansiranju usluga primarnog nivoa zdravstvene zaštite (1.292.968 KM), ostale prihode od participacije, zakupnina, refundacije naknade plata po osnovu roditeljskog odsustva i drugih različitih usluga (165.524 KM) i dotacija Opštine Rogatica (75.000 KM).

Rashodi se odnose na troškove bruto zarada i bruto naknada zarada (1.200.000 KM), ostalih ličnih primanja (24.136 KM), medicinskog, kancelarijskog i ostalog materijala (70.500 KM), goriva i energije (52.000 KM), proizvodnih usluga (42.350 KM), amortizacije (32.000 KM), nematerijalne troškove (29.000 KM), kamate po zajmu (6.500 KM), kao i za izmirenje reprogramiranih obaveza po osnovu poreza i doprinosa iz ranijeg perioda (75.482 KM).

Osnovni okvir za sačinjavanje Finansijskog plana Doma zdravlja predstavlja Ugovor zaključen na godišnjem nivou, između Fonda i Doma zdravlja, kojim su regulisana međusobna prava i obaveze u pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite i drugih zdravstvenih usluga. Planirana ugovorena vrijednost zdravstvenih usluga koja se priznaje Domu zdravlja, značajno je manja od vrijednosti usluga koje pruža Dom zdravlja, a Finansijski plan baziran na navedenim modelima planiranja, obračuna i odobravanja sredstava ne predstavlja usaglašen okvir za ostvarenje planiranih ciljeva. Navedena činjenica u najvećoj mjeri generiše ostvarene i iskazane rashode te rezultat tekućeg perioda.

## 6. Finansijski izvještaji

Finansijski izvještaji Doma zdravlja su prezentovani u obrascima Bilans stanja, Bilans uspjeha i Bilans tokova gotovine propisanim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike, kao i obrascu Izvještaj o promjenama na kapitalu propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrasca izvještaja o promjenama na kapitalu („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 63/16).

Pored navedenih obrazaca, Dom zdravlja je sačinio Izvještaj o poslovanju za 2021. godinu, u kojem su prezentovani ostvareni rezultati u odnosu na prethodnu godinu, a nisu prezentovani pokazatelji o realizaciji planiranih aktivnosti predviđenih Programom rada i finansijskim planom za 2021. godinu.

Izvještaj o poslovanju i godišnji obračun Doma zdravlja za 2021. godinu Upravni odbor je usvojio 24.03.2022. godine, a Skupština opštine Rogatica 31.03.2022. godine.

Revizijom je utvrđeno, da Bilans stanja nije sačinjen u skladu sa članom 6. stav (2. i 3.) Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge i druga pravna lica i preduzetnike, jer prilikom popunjavanja obrasca pozicije računa tekućih sredstava u aktivi - kolona 4 (bruto) i kolona 5 (ispravka vrijednosti) nisu pravilno preuzete iz bruto bilansa, pa iskazani iznos ne predstavlja stanje računa i grupe računa na kraju obračunskog perioda, već promet (dugovni i potražni) u toku godine. Zbog toga je u navedenom obrascu ukupna aktiva i bruto i ispravka vrijednosti iskazana više za iznos od 3.313.172 KM.

U evidenciji glavne knjige za dio poslovnih promjena u vezi sa rashodima, imovinom, obavezama, razgraničenjima i kapitalom nisu primijenjene brojčane oznake, ekonomska klasifikacija i nazivi konta propisani Kontnim okvirom u Pravilniku o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike – u daljem tekstu Pravilnik o kontnom okviru („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 106/15), što je navedeno pod tačkama 6.1.2., 6.2.1.2., 6.2.2.2. izvještaja).

**Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se:**

- **u Bilansu stanja pozicije računa i grupe računa po osnovu tekućih sredstava prezentuju u skladu sa članom 6. Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, koji je u primjeni od 01.07.2022. godine;**
- **kod evidentiranja poslovnih promjena primijeni pravilna klasifikacija konta u skladu sa Kontnim okvirom propisanim Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, koji je u primjeni od 01.01.2022. godine.**

### 6.1. Bilans uspjeha

U Bilansu uspjeha ukupni prihodi su iskazani u iznosu od 1.670.414 KM, ukupni rashodi u iznosu od 1.666.854 KM i dobitak tekućeg perioda u iznosu od 3.560 KM.

#### 6.1.1. Prihodi

Prihodi su iskazani u iznosu od 1.670.414 KM po osnovu poslovnih prihoda (1.653.401 KM) i ostalih prihoda (17.013 KM).

**Poslovni prihodi** su iskazani po osnovu prihoda od prodaje učinaka (1.467.857 KM) i ostalih poslovnih prihoda (185.544 KM).

Prihodi od prodaje učinaka su iskazani po osnovu pružanja usluga zdravstvene zaštite osiguranim licima koje finansira Fond zdravstvenog osiguranja (1.301.113 KM), participacije (učešća u cijeni) osiguranih lica (39.581 KM) i usluga koje Dom zdravlja

obavlja za druga pravna i fizička lica, kao što su sistematski pregledi, deratizacija objekata i druge različite komercijalne usluge (127.163 KM).

Između Fonda i Doma zdravlja Ugovorom o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite za 2021. godinu i aneksom ugovora, ugovorene su usluge za primarni nivo zdravstvene zaštite i sanitetski prevoz osiguranih lica (1.219.963 KM) i usluge pedijatrije i ginekologije (110.810 KM).

Dom zdravlja je mjesečno ispostavljao fakture u visini 1/12 ugovorenih sredstava odvojeno po oblastima finansiranja. Po okončanju godine Fond je dostavio konačni obračun priznatih sredstava finansiranja u iznosu od 1.168.797 KM, što predstavlja ugovorena sredstva (za primarni nivo zdravstvene zaštite i sanitetski prevoz) umanjena u ukupnom iznosu od 51.927 KM (za efekte usluga koje su izvršile druge zdravstvene ustanove, za iznos prekoračenja u potrošnji lijekova, refundacija i za kazne po izvršenim kontrolama od strane Fonda), a uvećana u iznosu od 2.390 KM po osnovu usluga pruženih van ugovora i usluga pruženih ino osiguranicima.

Ostali poslovni prihodi su iskazani po osnovu dotacije iz budžeta Opštine Rogatica (75.000 KM), donacija (51.382 KM), zakupnina (11.355 KM), refundacija naknada plate za vrijeme roditeljskog odsustva (36.412 KM) i ostalih prihoda (11.395 KM).

Revizijom je utvrđeno, da su primljene donacije u opremi i državna davanja po osnovu učešća u finansiranju izgradnje i rekonstrukcije objekata, priznate kako u tekućem periodu, tako i ranijih godina u korist ostalog državnog kapitala, umjesto na poziciji razgraničenih prihoda, a u bilansu uspjeha prihodi od donacija nisu priznati tokom korisnog vijeka upotrebe u srazmjeri sa priznavanjem troškova amortizacije tih sredstava, kako je propisano članom 28. stav (8), članom 37. stav (5) i članom 53. stav (4) Pravilnika o kontnom okviru i zahtjevima MRS 20 - Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći (paragraf 12), po kojem se državno davanje priznaje na sistematskoj osnovi u bilansu uspjeha tokom perioda u kojima entitet priznaje kao rashod povezane troškove koje treba pokriti iz tog davanja.

U toku 2021. godine Skupština opštine Rogatica je donirala Domu zdravlja sanitetsko vozilo u vrijednosti od 66.500 KM, a u 2020. godini sanitetsko vozilo u vrijednosti 68.000 KM. Vozila su nabavljena po projektu „Povećanje dostupnosti zdravstvene zaštite stanovništvu opštine Rogatica“ koji je realizovan iz zajedničkih sredstava Razvojnog programa Ujedinjenih nacija (UNDP), Ministarstva finansija, Ministarstva uprave i lokalne samouprave i Investiciono-razvojne banke Republike Srpske.

Po osnovu navedenih doniranih sredstava, potcijenjeni su prihodi po osnovu donacija i dobitak tekuće godine najmanje za iznos od 16.925 KM (za iznos troškova amortizacije po obračunu za 2021. godinu), razgraničeni prihodi najmanje za iznos od 115.308 KM (za neiskorišćena rezervisanja na dan bilansa) i rezultat ranijih godina za amortizaciju priznatu u 2020. godini za iznos od 2.267 KM, a precijenjena pozicija ostalog državnog kapitala najmanje za iznos 134.500 KM. Nepravilnost otklonjena u toku revizije, te shodno tome nije data preporuka.

*Prihodi od zakupnina* se odnose na prihode po osnovu zakupa imovine po fakturama iz 2021. godine (4.227 KM) i prihode od zakupa priznate uporedo sa umanjnjem razgraničenih prihoda unaprijed naplaćenih u ranijem periodu u iznosu koji obračunski pripada 2021. godini (7.128 KM).

Unaprijed naplaćeni prihodi po osnovu zakupa su priznati po Aneksu broj 1 Ugovora o zakupu poslovnih prostorija koji je 07.06.2019. godine zaključen sa ZU Apoteke „B PHARM“ Novi Grad, bez raspisivanja javnog konkursa i provođenja postupka javnog nadmetanja (licitacije) kojim bi se utvrdila tržišna cijena zakupa, što nije u skladu sa članom 348. Zakona o stvarnim pravima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 124/08, 3/09, 58/09, 95/11, 60/15 i 107/19) kojim je propisano da se nepokretnostima u svojini Republike

Srpske i jedinica lokalne samouprave može raspolagati samo na osnovu javnog konkursa i uz naknadu utvrđenu po tržišnoj cijeni.

Dom zdravlja je 2016. godine raspisao javni poziv za prikupljanje ponuda za izdavanje u zakup poslovnih prostorija apoteke. Najuspješniji ponuđač je bila ZU „Crvena apoteka“ iz Mrkonjić Grada sa cijenom od 1.798,20 KM/mjesečno (11,10 KM/m<sup>2</sup>) sa kojom je zaključen ugovor. S obzirom da je JZU Apoteka „Istočno Sarajevo“ iz Istočne Ilidže u tom periodu koristila prostor i isti nije htjela da napusti, pokrenuta su dva sudska spora za iseljenje iz poslovnog prostora i spor o vlasništvu nad prostorom, zbog čega ugovor sa ZU „Crvena apoteka“ nije mogao biti izvršen. Oba sudska spora su riješena u korist Doma zdravlja. Po njihovoj pravosnažnosti Dom zdravlja je 20.02.2018. godine sa JZU Apoteka „Istočno Sarajevo“ zaključio Ugovor o zakupu poslovnog prostora na period od 5 godina, bez objavljivanja javnog oglasa za provođenje postupka javnog nadmetanja. Po navedenom ugovoru za prvih dvanaest mjeseci računajući od 01.04.2018. godini zakupnina je ugovorena u iznosu od 1.798,20 KM mjesečno (koliko je i bila cijena po ugovoru sa ZU „Crvena apoteka“) koju je dužan uplatiti unaprijed u iznosu od 21.578 KM (uplata je izvršena u skladu sa ugovorom), a nakon toga za naredne četiri godine ugovorena je zakupnina u iznosu od 648 KM/mjesečno (što je skoro tri puta manje u odnosu na cijenu prethodno postignutu po licitaciji).

Nakon toga, 07.06.2019. godine Dom zdravlja je sa ZU Apoteke „B PHARM“ Novi Grad zaključio Aneks broj 1 Ugovora o zakupu poslovnih prostorija, koja je po Ugovoru o preuzimanju poslova od JZU Apoteka „Istočno Sarajevo“ stupila na njeno mjesto. Aneksom Ugovora izmijenjen je period trajanja zakupa, cijena zakupa i uslovi plaćanja te ugovoren zakupni odnos u trajanju od 15 godina počev od 01.04.2018. do 31.03.2033. godine, zakupnina u iznosu od 648 KM/mjesečno koju će za period od 01.06.2019. do 31.03.2025. godine isplatiti avansno u iznosu od 45.360 KM, a za period 01.04.2025. do 31.03.2033. godine zakupninu će plaćati mjesečno unaprijed do 5-tog u mjesecu.

**Ostali prihodi** su iskazani najvećim dijelom po osnovu smanjenja obaveza u iznosu od 16.115 KM (u ranijem periodu pogrešno su više evidentirani rashodi i obaveze po osnovu naknada plata).

Revizijom je utvrđeno, da se radi o ispravci greške iz ranijeg perioda koja je rezultat pogrešne upotrebe pouzdanih informacija koje su bile dostupne kada su finansijski izvještaji za date periode bili odobreni, te su precijenjeni ostali prihodi po osnovu smanjenja obaveza, a potcijenjen rezultat ranijih godina (dobitak/gubitak) za iznos od 16.115 KM. Navedeni računovodstveni tretman priznavanja prihoda u bilansu uspjeha nije u skladu sa zahtjevima MRS 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške (paragraf 5, 41, 42 i 46) prema kojem se ispravka uočenih materijalno značajnih grešaka vrši u prvom setu finansijskih izvještaja odobrenih za objavljivanje nakon otkrivanja tih grešaka tako što će se prepraviti početna stanja obaveza i kapitala za najraniji prezentovani prethodni period, a ne preko dobitka ili gubitka za period u kojem je greška otkrivena.

**Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se izdavanje nepokretnosti vrši u skladu sa članom 348. Zakona o stvarnim pravima.**

#### 6.1.2. Rashodi

Ukupni rashodi su iskazani u iznosu od 1.666.854 KM po osnovu poslovnih rashoda i finansijskih rashoda.

**Poslovni rashodi** su iskazani u iznosu od 1.662.389 KM, a odnose se na troškove materijala (187.139 KM), zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda (1.366.307 KM), proizvodnih usluga (30.189 KM), amortizacije (40.059 KM), nematerijalne troškove (32.542 KM) i poreza (6.153 KM).

Troškovi materijala se odnose na troškove sanitetskog materijala i ampuliranih lijekova (98.711 KM), materijala za održavanje opreme (5.317 KM), rezervnih dijelova (2.281 KM),

kancelarijskog materijala (5.114 KM), materijala za održavanje higijene (2.367 KM), uglja i ogrevnog drveta (27.661 KM), goriva (27.463 KM), električne energije (12.653 KM) i ostalog materijala (5.573 KM).

Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda su iskazani po osnovu bruto zarada i bruto naknada zarada (1.250.607 KM) i ostalih ličnih rashoda (115.700 KM).

*Troškovi bruto zarada i bruto naknada zarada* su iskazani po osnovu bruto zarada zaposlenih lica u iznosu od 1.223.096 KM, bruto naknada upravnom odboru u iznosu od 446 KM (obračun naknade za članove Upravnog odbora je izvršen u iznosu 30 KM po održanoj sjednici, a u 2021. godini održane su tri sjednice) u skladu sa Odlukom Skupštine opštine Rogatica i poreza i doprinosa na naknade po ugovorima o djelu i ugovorima o dopunskom radu u iznosu od 27.065 KM (pogrešno evidentirane na poziciji bruto naknada članovima upravnog odbora, umjesto na poziciji naknada po ugovorima sa fizičkim licima van radnog odnosa koje imaju karakter nematerijalnih troškova).

Način utvrđivanja plata i naknada zaposlenih lica uređen je Zakonom o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske i Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u oblasti zdravstva.

Revizijom je utvrđeno da obračun zarada nije izvršen u skladu sa odredbama navedenih propisa, što je objašnjeno pod tačkom 3. izvještaja.

*Ostali lični rashodi* su iskazani po osnovu troškova zaposlenih na službenom putu (1.108 KM), naknada za prevoz na posao i povratka sa posla (9.642 KM), otpremnine za odlazak u penziju (10.636 KM), pomoći zaposlenim za smrt člana porodice (6.942 KM), naknada za rođenje djeteta (5.990 KM), pomoći sindikatu (6.540 KM), jubilarne nagrade (1.171 KM) i naknada po ugovorima o djelu i ugovorima o dopunskom radu u iznosu od 73.671 KM (pogrešno evidentirane i iskazane na poziciji troškova bruto ostalih ličnih rashoda, umjesto na poziciji naknada po ugovorima sa fizičkim licima van radnog odnosa koje imaju karakter nematerijalnih troškova).

Otpremnine, pomoć zaposlenim za smrt člana porodice, naknada za rođenje djeteta i jubilarne nagrade su obračunate u iznosima predviđenim Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u oblasti zdravstva. S obzirom da su navedenim kolektivnim ugovorom otpremnine i naknade za rođenje djeteta veće od iznosa koji je propisan kao poresko oslobađanje po članu 8. Zakona o porezu na dohodak (otpremna u visini tri plate isplaćene licu koje odlazi u penziju, naknada za rođenje djeteta u visini prosječne plate u Republici), na oporezivi dio nisu obračunati porez i doprinosi, kao i na jubilarnu nagradu za koju nije propisano poresko oslobađanje, što nije u skladu sa članom 3. Zakona o porezu na dohodak („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 60/15, 5/16, 66/18, 105/19, 123/20, 49/21 i 119/21) i članom 10. Zakona o doprinosima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 114/17, 112/19, 49/21 i 119/21).

Troškovi proizvodnih usluga se odnose na troškove poštanskih usluga (7.921 KM), održavanja opreme (13.915 KM), komunalnih usluga (6.970 KM) i ostalih usluga (1.383 KM).

Troškovi amortizacije su iskazani po osnovu obračunate amortizacije građevinskih objekata (16.085 KM) i opreme (23.975 KM), a obračun je izvršen lineranom metodom po utvrđenim stopama amortizacije.

Nematerijalni troškovi se odnose na troškove zdravstvenih usluga (12.028 KM), premije osiguranja imovine i zaposlenih (8.821 KM), stručnog obrazovanja (2.943 KM), reprezentacije (1.921 KM), platnog prometa (1.448 KM), ostale troškove (2.239 KM), kao i na rashode po osnovu usklađivanja vrijednosti potraživanja koja nisu naplaćena duži period za koja je izvršena korekcija vrijednosti u iznosu od 3.160 KM (pogrešno evidentirane i iskazane na poziciji ostalih nematerijalnih troškova umjesto na poziciji rashoda po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja).

Troškovi poreza se odnose na naknade za korišćenje voda (790 KM), protivpožarnu zaštitu (501 KM), porez na nepokretnosti (2.036 KM), ostale poreze (362 KM) i doprinos za profesionalnu rehabilitaciju invalida u iznosu od 2.464 KM (pogrešno evidentiran i iskazan na poziciji troškova poreza umjesto na poziciji troškova doprinosa).

**Finansijski rashodi** su iskazani u iznosu od 4.465 KM po osnovu kamata obračunatih po zajmu od Fonda. Manje su iskazani za 8.025 KM za kamate po osnovu reprogramiranih poreskih obaveze (koje se odnose na 2021. godine).

**Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se obračun poreza i doprinosa na oporezive naknade vrši u skladu sa članom 3. i 8. Zakona o porezu na dohodak i članom 10. Zakona o doprinosima.**

### 6.1.3. Finansijski rezultat

U Bilansu uspjeha je iskazan dobitak tekuće godine u iznosu od 3.560 KM (kao razlika ukupnih prihoda od 1.670.414 KM i ukupnih rashoda od 1.666.854 KM).

Revizijom je utvrđeno da su potcijenjeni ukupni prihodi za 810 KM, a ukupni rashodi za 8.025 KM, te dobitak tekuće godine zahtijeva korekciju na niže za iznos od 7.215 KM.

## 6.2. Bilans stanja

### 6.2.1. Aktiva

Poslovna aktiva je u Bilansu stanja na dan 31.12.2021. godine iskazana je u iznosu od 1.310.169 KM neto vrijednosti, a pogrešno je iskazana bruto vrijednost i ispravka vrijednosti (što je objašnjeno pod tačkom 6. izvještaja). Čine je stalna i tekuća sredstva.

#### 6.2.1.1. Stalna sredstva

Stalna sredstva su iskazana u iznosu od 2.794.517 KM bruto vrijednosti, 1.811.556 KM ispravke vrijednosti i 982.961 KM neto vrijednosti, koju čine nekretnine, oprema i stalna sredstva u pripremi.

**Nekretnine i oprema** su iskazane u iznosu od 982.961 KM neto vrijednosti (bruto vrijednost 2.794.517 KM i ispravka vrijednosti 1.811.556 KM) koju čine zemljište, građevinski objekti, oprema i sredstva u pripremi.

Zemljište je iskazano vrijednosti od 130.570 KM. U evidenciji Glavne knjige Doma zdravlja vodi se zemljište u mjestu Šljedovići procijenjene vrijednosti od 3.823 KM (suvlasništvo Doma zdravlja), a za zemljište vrijednosti od 126.747 KM nije uspostavljena analitička evidencija i identifikacija prema lokaciji, katastarskim česticama, površini i drugim karakteristikama. Prema Zemljišnoknjižnom izvadku, izdat od strane Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove, područne jedinice Rogatica, Dom zdravlja je upisan da ima pravo raspolaganja na zemljištu koje se nalazi uz objekat i ispod objekata Doma zdravlja površine 12.345 m<sup>2</sup>.

Građevinski objekti su iskazani neto vrijednosti od 645.161 KM (bruto vrijednost 1.482.709 KM i ispravka vrijednosti 837.548 KM). Odnose se na objekte Doma zdravlja u sjedištu u Rogatici, poslovni prostor izdat u zakup i ambulanta u mjestu Borike.

Revizijom je utvrđeno, da poslovni prostor neto vrijednosti 86.088 KM (bruto vrijednosti 94.000 KM i ispravke vrijednosti 7.912 KM) dat u zakup (objašnjeno pod tačkom 6.1.1. izvještaja), nije klasifikovan na poziciji investicionih nekretnina, jer se radi o objektu koji se drži u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnine, što nije u skladu sa članom 4. stav (10) Pravilnika o kontnom okviru i zahtjevima MRS 40 - Investicione nekretnine (paragraf 5 i 16) po kojem se investicione nekretnine priznaju kada ih vlasnik drži u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnine ili porasta vrijednosti kapitala ili i jednog i drugog. Po navedenom osnovu su investicione nekretnine manje iskazane a građevinski objekti više za navedeni iznos. Nepravilnost otklonjena u toku revizije, te shodno tome nije data preporuka.

Oprema je iskazana neto vrijednosti od 170.355 KM (bruto vrijednost 1.143.449 KM i ispravka vrijednosti 973.094 KM) koju čine medicinska i laboratorijska oprema, sanitetska vozila, kancelarijska oprema, računarska oprema, klima uređaji, komunikaciona i druga oprema.

Prema podacima iz analitičke evidencije stalnih sredstava, veći dio sredstava je u potpunosti amortizovan, odnosno nema sadašnju vrijednost, a preispitivanje korisnog vijeka upotrebe nije izvršeno shodno MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema (paragraf 51) kojim se zahtijeva da se rezidualna vrijednost i korisni vijek sredstva provjeravaju barem na kraju svake finansijske godine.

Sredstva u pripremi su iskazana neto vrijednosti od 36.875 KM (bruto vrijednost 37.789 KM i ispravka vrijednosti 914 KM), od čega se na objekat u izgradnji (garaža za sanitetska vozila) odnosi neto vrijednosti od 13.116 KM, a za razliku od 23.759 KM nije identifikovano koje je to sredstvo, odnosno osnov priznavanja.

***Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se izvrši sveobuhvatna analiza stalnih sredstava, identifikuju pojedinačna sredstva i ista priznaju i vrednuju prema zahtjevima MRS JS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema i drugim relevantnim računovodstvenim standardima i propisima, te knjigovodstvena evidencija ažurira sa stvarnim stanjem.***

#### **6.2.1.2. Tekuća sredstva**

Tekuća sredstva su u obrascu Bilans stanja iskazana u iznosu od 327.208 KM neto vrijednosti, a pogrešno je iskazana u iznosu od 3.780.816 KM bruto vrijednost i 3.459.608 KM ispravka vrijednosti, jer nisu pravilno preuzete iz bruto bilansa (što je objašnjeno pod tačkom 6.2. izvještaja).

Zbog toga je u Bilansu stanja u odnosu na iskazane vrijednosti u Glavnoj knjizi/bruto bilansu više iskazana i bruto vrijednost i ispravka vrijednosti na pozicijama zaliha materijala za 130.500 KM, kratkoročnih potraživanja za 1.362.268 KM i gotovine za 1.920.801 KM.

Tekuća sredstva čine zalihe materijala, dati avansi, kratkoročna potraživanja, gotovina i aktivna vremenska razgraničenja.

**Zalihe materijala i dati avansi** prema bruto bilansu su iskazane u iznosu od 171.483 KM bruto vrijednosti, 91.854 KM ispravke vrijednosti i 79.629 KM neto vrijednosti. Na dan bilansa zalihe (sanitetskog materijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara, auto-guma i ostalog materijala) iskazane u glavnoj knjizi i pomoćnim evidencijama nisu usklađene, a prilikom popisa istih komisija nije utvrdila stvarno stanje i odstupanja između knjigovodstvenog i stvarnog stanja.

**Kratkoročna potraživanja** prema bruto bilansu su iskazana u iznosu od 127.547 KM bruto vrijednosti, 54.805 KM ispravke vrijednosti i 72.742 KM neto vrijednosti, a odnose se na potraživanja od kupaca i druga kratkoročna potraživanja.

*Potraživanja od kupaca* su iskazana u bruto iznosu od 97.485 KM, od čega se 52.260 KM odnosi na sumnjiva i sporna potraživanja nenaplaćena duži period za koja je u navedenom iznosu izvršena korekcija vrijednosti.

Neto vrijednost potraživanja od kupaca u iznosu od 45.225 KM čine potraživanja od Fonda po Ugovoru o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite u 2021. godini (5.018 KM), a veći dio u iznosu od 40.187 KM (od čega je najmanje 22.000 KM iskazano po početnom stanju) se odnosi na potraživanja od drugih pravnih lica po osnovu različitih usluga (sistematski pregledi radnika, usluge deratizacije i sl.), zakupa poslovnih prostorija, isporuke toplotne energije i drugih osnova.

Dom zdravlja u skladu sa Ugovorom o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite za 2021. godinu mjesečno ispostavlja Fondu fakturu u visini 1/12 ugovorenih sredstava (tačka 6.1.1. izvještaja).

Sumnjiva i sporna potraživanja potiču iz ranijih perioda za koja najvećim dijelom ne postoji mogućnost naplate zbog zastarjelosti, jer mjere za naplatu nisu preduzimate pravovremeno, većina dužnika je brisana iz sudskog registra, te ista nisu priznata u skladu sa zahtjevima MSFI 9 - Finansijski instrumenti paragraf 3.2.3 (a), kojim je propisano da entitet treba da prestane da priznaje finansijsko sredstvo kada ugovorena prava na tokove gotovine od finansijskog sredstva prestanu da važe.

Dom zdravlja nema propisanu politiku vrednovanja potraživanja, odnosno kriterijume procjene po kojim ih klasifikuje kao sumnjiva i sporna i vrši ispravku i otpis potraživanja.

*Druga kratkoročna potraživanja* se odnose na date pozajmice zaposlenim (995 KM), potraživanja od Javnog fonda dječije zaštite po osnovu refundacija naknade plate za vrijeme roditeljskog odsustva (23.286 KM) i drugim osnovama (5.780 KM).

**Gotovina** je prema bruto bilansu iskazana u iznosu od 39.704 KM, a odnosi se na sredstva na bankovnom računu (38.880 KM) i sredstva u blagajni (824 KM).

**Aktivna vremenska razgraničenja** su iskazana u iznosu od 134.911 KM po osnovu obaveza za kamate obračunatih za neizmirene poreze i doprinose na lična primanja utvrđene po rješenjima Poreske uprave, za koje je ugovorena odgoda plaćanja po Rješenju Ministarstva finansija Republike Srpske o odgođenom plaćanju poreskog duga iz 2016. godine. Iste nisu evidentirane i priznate kao rashod u obračunskom periodu na koji se odnose, već na ovoj poziciji i poziciji pasivnih vremenskih razgraničenja.

Revizijom je utvrđeno, da su po navedenom osnovu precijenjena aktivna vremenska razgraničenja za 134.911 KM, a potcijenjen rezultat ranijih godina (dobitak/gubitak) za 124.880 KM (za kamate koje se prema reprogramu odnose na period do 2020. godine), rashodi po osnovu kamata za 8.025 KM (koje se odnose na 2021. godine) i pasivna vremenska razgraničenja za 2.006 KM (koje prema reprogramu pripadaju 2022. godini).

U toku revizije, Rješenjem Poreska uprava Republike Srpske od 08.09.2022. godine utvrđena je zastara prava na naplatu dijela prijavljenih poreskih obaveza utvrđenih po Rješenju o odgođenom plaćanju poreskog duga iz 2016. godine, te zbog navedenih promjena nije data preporuka (objašnjeno pod tačkom 6.2.2.2. izvještaja u dijelu teksta Ostale dugoročne obaveze).

***Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se preduzmu zakonske mjere naplate koje će isključiti mogućnost zastare potraživanja, izvrši analiza sumnjivih i spornih potraživanja u pogledu njihove naplativosti, izvještaj o nenaplativim potraživanjima prezentuje Upravnom odboru, koji je shodno članu 32. tačka 4. Statuta Doma zdravlja nadležan da donese odgovarajuće odluke o daljem postupanju prema zahtjevima MSFI 9 - Finansijski instrumenti (paragraf 3.2.3.).***

## **6.2.2. Pasiva**

Poslovna pasiva je iskazana u iznosu od 1.310.169 KM koju čine kapital i obaveze.

### **6.2.2.1. Kapital**

Kapital je iskazan u iznosu od 477.819 KM, a odnosi se na osnovni kapital, neraspoređeni dobitak i gubitak do visine kapitala.

**Osnovni kapital** je iskazan u iznosu od 1.715.178 KM a po Rješenju o registraciji kod Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu od 17.05.2017. godine, osnovni kapital osnivača Skupštine opštine Rogatica iznosi 2.000 KM (sa učešćem 100%).

Poziciju državnog kapitala prema analitičkoj evidenciji čine državni kapital početni (509.809 KM), državni kapital iz rezultata (116.744 KM) i ostali državni kapital (1.088.625 KM). Najvećim dijelom je iskazan u ranijem periodu (po početnom stanju iz 2014. godine u iznosu od 1.390.430 KM) i nije identifikovano i dokumentovano po kom osnovu je formiran. Nakon tog perioda promjene su izvršene na poziciji ostalog državnog kapitala, knjiženjem donacija u korist kapitala umjesto na poziciji razgraničenih prihoda u iznosu



od 208.676 KM (što je objašnjeno pod tačkom 6.1.1. izvještaja), kao i po procjeni imovine koja nije bila evidentirana u iznosu od 106.822 KM.

**Neraspoređeni dobitak** je iskazan po osnovu neraspoređenog dobitka tekuće godine (3.560 KM) i neraspoređenog dobitka ranijih godina (50.735 KM).

**Gubitak do visine kapitala** je iskazan u iznosu od 1.291.654 KM, a odnosi se na gubitak ranijih godina.

**Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se kapital upisan u sudski registar i iskazan u poslovnim evidencijama međusobno usaglase.**

#### 6.2.2.2. Obaveze

Obaveze su iskazane po osnovu dugoročnih i kratkoročnih obaveza u iznosu od 832.350 KM.

Revizijom je utvrđeno da iskazane obaveze nisu klasifikovane prema ročnosti shodno članu 29. i 30. Pravilnika o kontnom okviru, kao i zahtjevima MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja (paragraf 60 i 61) po kojem entitet prikazuje kao zasebne pozicije u izveštaju o finansijskoj poziciji kratkoročne obaveze (kada dospijevaju za izmirenje u roku od dvanaest mjeseci nakon izvještajnog perioda) i dugoročne obaveze (kada dospijevaju za izmirenje kasnije od dvanaest mjeseci poslije izvještajnog perioda). Objasnjenja u nastavku ove tačke izvještaja.

**Dugoročne obaveze** su iskazane u iznosu od 386.997 KM, a čine ih dugoročne obaveze prema povezanim pravnim licima i ostale dugoročne obaveze.

Obaveze prema povezanim pravnim licima su iskazane u iznosu od 173.610 KM po osnovu zaduživanja Doma zdravlja kod Fonda po Ugovoru o zajmu (u ranijem periodu), kojim je Fond (zajmodavac) doznačio sredstva u vidu zajma Domu zdravlja (zajmoprimac), a na osnovu Aneksa II Ugovora o zajmu od 30.05.2018. godine regulisan je međusobni odnos pozajmljenih sredstava u iznosu od 151.587 KM, sa rokom otplate od 10 godina sa uključenim grejs periodom od 12 mjeseci, a preostali iznos od 60.349 KM će biti izmiren pod uslovima pod kojima zajmodavac, bude izmirivao ostatak duga prema Vladi Republike Srpske.

Na dan bilansa nije izvršena reklasifikacija obaveza koje dospjevaju do godinu dana na kratkoročne obaveze, zbog čega su za 19.951 KM više iskazane dugoročne obaveze, a manje kratkoročne obaveze (obaveze koje dospjevaju u 2022. godini), što nije u skladu sa članom 29. stav (14) Pravilnika o kontnom okviru.

Ostale dugoročne obaveze su iskazane po osnovu glavnog duga reprogramiranih poreskih obaveza (poreza i doprinosa na lična primanja) u iznosu od 213.387 KM.

Ministarstvo finansija Republike Srpske je 20.04.2016. godine donijelo Rješenje o odgođenom plaćanju poreskog duga (porez i doprinosi na lična primanja iz 2013. godine) na period od 60 mjeseci uz grejs period od jedne godine. Utvrđena obaveza po rješenju iznosi 377.411 KM, od čega je glavni dug 237.847 KM, a obračunata kamata 139.564 KM. U ranijem periodu ukupno je plaćeno 29.112 KM (glavni dug 24.460 KM i kamata 4.652 KM). Preostale obaveze po navedenom rješenju nisu izmirivane.

Revizijom je utvrđeno da su navedene obaveze u cjelosti pogrešno klasifikovane na poziciji dugoročnih umjesto na poziciji kratkoročnih obaveza, jer su na dan bilansa za plaćanje dospjele obaveze u iznosu od 201.494 KM, a u iznosu od 11.892 KM se odnose na dio dugoročnih obaveza koji za plaćanje dospijeva u periodu od godinu dana, što nije u skladu sa članom 29. stav (14) i članom 30. stav (10) Pravilnika o kontnom okviru.

U 2022. godini donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poreskom postupku Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 37/22) kojim se dodaje novi član 120a koji propisuje zastaru prava na naplatu dospjelih poreskih obaveza. Shodno navedenom Ministarstvo finansija Republike Srpske je 09.08.2022. godine donijelo

Rješenje o ukidanju rješenja o odgođenom plaćanju. Nakon ukidanja reprograma Rješenjem Poreske uprave Republike Srpske od 08.09.2022. godine utvrđena je zastara prava na naplatu dijela dospjelih obaveza u ukupnom iznosu od 150.587 KM (porez na lična primanja, doprinosi - osim doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje i troškovi postupka).

Ostatak duga koji se odnosi na doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje ne zastarijeva u skladu sa članom 81. stav (2) Zakona o poreskom postupku Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 78/20), te je 06.10.2022. godine Poreska uprava donijela Rješenje o prinudnoj naplati u iznosu od 206.658 KM (glavni dug 96.339 KM, kamata 100.482 KM i troškovi postupka 9.837 KM).

**Kratkoročne obaveze** su iskazane u iznosu od 445.353 KM po osnovu obaveza iz poslovanja (113.950 KM), obaveza za zarade i naknade zarada (149.471 KM), drugih obaveza (19.505 KM), obaveza za ostale poreze i doprinose i druge dažbine (2.244 KM) i pasivnih vremenskih razgraničenja (160.183 KM).

Obaveze iz poslovanja su iskazane po osnovu obaveza prema dobavljačima.

Obaveze za zarade i naknade zarada su iskazane po osnovu obaveza za bruto platu za decembar i poreze i doprinose na platu za novembar 2021. godine (131.807 KM), kao i obaveze za poreze i doprinose iz ranijeg perioda (17.664 KM).

Obaveze za zarade i naknade zarada zaposlenih obračunatih za 2021. godinu su izmirene do kraja februara 2022. godine, a obaveze iz ranijeg perioda nisu.

Druge obaveze su iskazane po osnovu obaveza prema fizičkim licima po ugovorima o dopunskom radu i ugovorima o djelu (7.974 KM) i obustavama na plate po kreditima zaposlenih (11.531 KM).

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine su iskazane po osnovu naknada koje se plaćaju po posebnim propisima, za protivpožarnu zaštitu (266 KM), naknada za vode (1.170 KM) i doprinosa za profesionalnu rehabilitaciju invalida (808 KM).

Pasivna vremenska razgraničenja su iskazana po osnovu razgraničenih prihoda od zakupa (25.272 KM) i reprogramiranih obaveza za kamate po Rješenju Ministarstva finansija Republike Srpske o odgođenom plaćanju poreskog duga iz 2016. godine (134.911 KM).

*Razgraničeni prihoda od zakupa* su iskazani po osnovu unaprijed naplaćenih prihoda po osnovu zakupa poslovnog prostora koji obračunski pripadaju budućem periodu do 31.03.2025. godine (detaljnije objašnjeno pod tačkom 6.1.1. izvještaja). Nisu klasifikovani po ročnosti shodno članu 28. stav (8) Pravilnika o kontnom okviru, te su za 17.496 KM više iskazani kratkoročno razgraničeni prihodi a manje dugoročno razgraničeni unaprijed naplaćeni prihodi.

*Reprogramirane obaveze za kamate* su pogrešno klasifikovane na poziciji pasivnih vremenskih razgraničenja umjesto na poziciji obaveza po osnovu kamata shodno članu 34. stav (2) Pravilnika o kontnom okviru.

**Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se:**

- **dugoročne obaveze koje na plaćanje dopijevaju u narednoj godini klasifikuju kao kratkoročne obaveze u skladu sa članom 33. stav (13) Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, koji je u primjeni od 01.01.2022. godine, kao i zahtjevima MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja (paragraf 60 i 61);**
- **unaprijed naplaćeni prihodi razgraničavaju i klasifikuju u skladu sa članom 32. stav (8. i 10.) navedenog pravilnika.**

### 6.2.3. Vanbilansna evidencija

Dom zdravlja nije imao poslovne događaje koji zahtijevaju tretman vanbilansne evidencije.

### 6.3. Bilans tokova gotovine

U Izvještaju o tokovima gotovine, prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti su iskazani u iznosu od 1.644.721 KM a odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 1.632.133 KM, što je rezultiralo neto prilivom gotovine u iznosu od 12.588 KM.

Gotovina na početku perioda je iznosila 27.116 KM što sa neto prilivom gotovine od 12.588 KM, daje saldo gotovine na kraju obračunskog perioda u iznosu od 39.704 KM koliko je iskazano u Bilansu stanja.

Revizijom je utvrđeno da su za iznos od 23.377 KM više iskazani odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti, a manje odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja za iznos od 8.004 KM i odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja za iznos od 15.373 KM, jer je na poziciji odliva iz poslovnih aktivnosti pogrešno iskazan odliv gotovine po osnovu pribavljanja opreme i otplate glavnice kredita, što nije u skladu sa članom 14. stav (4) i članom 17. stav (3) Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruga, druga pravna lica i preduzetnike i zahtjevima MRS 7 - Izvještaj o tokovima gotovine (paragraf 14, 16 i 17).

***Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se u Bilansu tokova gotovine, odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja prezentuju u skladu sa članom 14. stav (3), a odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja u skladu sa članom 17. stav (3) Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, koji je u primjeni od 01.07.2022. godine i zahtjevima MRS 7 - Izvještaj o tokovima gotovine (paragraf 14, 16 i 17).***

### 6.4. Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje nisu objelodanjene informacije u vezi stalnosti poslovanja, što nije u skladu sa zahtjevima MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, paragraf 25.

***Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se vrši procjena stalnosti poslovanja i informacije objelodane u Napomenama uz finansijske izvještaje u skladu sa zahtjevima MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja (paragraf 25).***

### 6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Dom zdravlja nije imao aktivnosti koje bi za posljedicu mogle imati potencijalnu imovinu i potencijalne obaveze.

### 6.6. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje sačinjene su Napomene koje po sadržaju, strukturi i sistematičnosti ne pružaju informacije prema zahtjevima MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja i drugih relevantnih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, jer ne pružaju neophodne opšte podatke o Domu zdravlja, primijenjenim propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama i procjenama i nisu objelodanjene dodatne informacije koje nisu prikazane u finansijskim izvještajima, ali su relevantne za razumijevanje sredstava, obaveza, kapitala, prihoda, rashoda i tokova gotovine. Pored navedenog, nisu objelodanjene informacije:

- za stavke nekretnina, postrojenja i opreme u finansijskim izvještajima nisu objelodanjene osnove za odmjerenje korišćene kod utvrđivanja bruto knjigovodstvene vrijednosti, koristan vijek trajanja ili stope amortizacije, bruto knjigovodstvena vrijednost i akumulirana amortizacija na početku i na kraju perioda, usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti na početku i na kraju perioda, kao i strukturu stalnih sredstava koja se i dalje koriste ali im je knjigovodstvena vrijednost nula, prema zahtjevima MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema (paragraf 73. a, b, c, d i 79 b);

- o primljenim donacijama (prirodu i obim državnih davanja) prema zahtjevima MRS 20
  - Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći (paragraf 39);
- o neusaglašenim saldima potraživanja i obaveza utvrđenim putem izvoda otvorenih stavki, kao i razlog zbog kojih usaglašavanje nije izvršeno, shodno članu 18. stav (3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske;
- u vezi sa naplativosti potraživanja (tačka 6.2.2. izvještaja);
- druge finansijske i nefinansijske informacije koje mogu da posluže za razumijevanje postojećeg ili očekivanog stanja.

***Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju informacije prema zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.***

Revizijski tim

Slobodanka Milović, s.r.

Nada Lazarević, s.r.